

BOTAANIKA AED KUTSUB LAPSI LOODUSRINGI

29. septembril alustab uut hooaega kevadeni vältav botaanikaai populaarne loodusring, kuhu on oodatud loodusühilised 2.-5. klassi lapsed. Huviring «Looduslaps» toimub kolmapäeviti kl 16-17.30 botaanikaai loodusmajas. Huviringi tasu lapse kohta on 10 eurot kuus. Registreerimine aadressil <https://bit.ly/Looduslaps>

Loe Pealinnas
veebis:

PEALINN.E

TELLIMISNUMBER
LINLASTELE:

661 6616

Laenuta ka digiraamatuid!

Keskraamatukogu kutsub kõiki raamatutõppu kasutama oma e-raamatukogusid ELLU, OverDrive ja Naxos, kus saab lugemisvara ja muusikat laenata tasuta endale sobival ajal. E-raamatukogust ELLU leiab eestikeelsed e-raamatud ning OverDrive'i e-raamatukogust saab laenata inglisi-, vene-, saksa- ja soomekeelseid e-raamatuid ja audiokraamatuid, samuti paljudes keeltes e-ajakirju. Naxose andmebaasides on kuulamiseks klassikaline ja džässmuusika, kuid leiab ka filmi- ja maailmamuusikat. E-raamatukogude kasutamiseks on vaja kehtivat keskraamatukogu lugejakaarti, kuid eraldi kontosid ei ole vaja luua. Raamatukogu lugejaks saab registreerida veebi teel. Rohkem infot www.keskraamatukogu.ee.

Ida-Tallinna Keskhaigla avas Covidi osakonna

Ida-Tallinna Keskhaigla avas taas Covid-19 patsientide ravile spetsialiseerunud osakonna. Seal on 29 voodikohta, neist viis teise astme intensiivravi voodikoht. Varasemast ajast on haiglas olemas juba kaks kolmanda astme intensiivravi kohta. Uus osakond avatakse Ravi tänaval sisehaiguste osakonna pinnal. Avatav osakond on valmis ööpäev läbi haigeid vastu võtma, nakkusohu silmas pidades on Covid-haigete teekond haiglas hoolikalt paika pandud. Piiratud on plaaniline ravi siseerialadel nagu kardioloogia, neuroloogia ja gastroenteroloogia, muu plaaniline ravi jätkub seni võimaluste piires.

Vene muuseumis on avatud eksperimentaalnäitus

Tallinna vene muuseumis avati eksperimentaalnäitus «Muuseumi laboratoorium», mis suunab külastajaid mõtlema identiteetide paljususele, kodu- ja kuuluvustunde, nende rollile ja kohale ühiskonnas ning selle muutumisele ajas, jutustades inimestest ja argielust. Näitus koosneb kolmest osast, millest kaks on valmis ja kolmas veel valmimas, nagu ühele laboratooriumile omane. Seega sünnib näitus järk-järgult, alustades isiklikest lugudest, millele lisandub ajalooline pilt ja järgneb kaasaegse kunsti vaatenurk.

PARMAS: Suurem rahvaarv toob artistidele publikut ja kireva kultuurielu

• Värske kogumiku «Tallinn arvudes» järgi on tallinlaste arv pidevalt kasvanud juba üle 20 aasta. Samas elab ü 43% inimestest üks. Pealinn uuris, kas linna kolimine muudab inimeste suhtlemise kergemaks või raskemaks

Tallinna ja Helsingi ühislinn sünnib varem või hiljem

Zooloog Mati Kaal

Loomaökoloogina väidan ma seda, et uusi eluasi igas populatsioonis vallutavad kõigepealt noored isased isendid. Ja nemad ongi enamasti üksikud senikaua, kuni midagi ei juhtu. Kõik need tööranded hakkavad ka meil pihta noortest meestest. Ja teises otsas lõpevad eakamate daamidega, kes ka mitmel põhjusel jäävad ükski. Need ongi tõenäoliselt kaks suuremat üksikute rühma. Koroonaaeg muidugi on ka suhtlemise piiramisel üks tegur. Tallinn kasvab kogu aeg, aga kit-

saks ta siiski ei jää. Varem või hiljem on olukord nagu Helsingis ja Stockholmis, et sisuliselt on lähimbrus linna osaks saanud. Peame hakkama ümberkaudsete valdadega koos ühiselt asju ajama hakkama ning ühte sammu astuma. Esimene on muidugi ühis-transporti võrk, mis peab olema linnal lähivaldadega üks. Olen üsna veendunud, et asi areneb veelgi edasi ja Talsingi ehk ühislinn Helsingiga sünnib varem või hiljem. Üks Eesti probleem on kogu aeg olnud see, et me püüame omavahel konkureerida selle asemel, et seljad kokku panna ja suurematele vastu minna. Nii väikese kogukonna puhul nagu meie oleme, on ainuke edu võti ühine tegevus, mitte üksindus. Aga see on eestlaste jaoks kõige raskem.

Kultuurielu mitmekesistub ja üritused saavad publikut

Jazziliidu tegevjuht Elo-Liis Parmas

Tallinna elanike arvu suurenemine on niikaua, kuni elamisruumi ja töökohti jagub, pigem hea. Linna kultuurielu mitmekesistub ja üritustele tuleb publikut juurde. Kui aga maalt ära tullakse, on sellest kahju. Maal elavdamine on samuti oluline. Nüüd, kui me elame internetiajastul, pole uute huvitavamate tutvuste loomise või töö leidmise eesmärgiga mõtet kodukohast ära tulla. Üksteisega saab tutvuda ka interneti kaudu, suhelda kirja teel ja videokõnede vahendusel. Hingesu-

gulasi saab leida nii maal kui ka linnas elades. Elukoha valik on lihtsam, sest nüüd saab üha rohkem tegeleda ka kaugtööga. Kui on võimalik kodukontoris töötada, saab elada seal, kus hing ihaldab ja rahakott lubab.

Maal on inimesi vähem, kuid suhtlemine tihedam

Helilooja Olav Ehala

Eks see, et paljud elavad üksinda, on nende valik. Võimalusi suhelda ja kedagi leida on ju kõigil olemas, suhtlemine on ka inimestest. Aga eks maal ole suhtluskond väiksem, aga suhtlemine ise jälle tihedam. Mina elan küll omaette majas, aga räägitakse, et suurtes kortermajades eriti ei suhelda. Mina suhtlen küll oma lähemate majade elanikega, ühe sama tänava perega oleme ka tihedam kontaktis. Tõsi on see ka, eestlased ei kipu ka avalikes kohtades väga üksteisega suhtlema. Ameeriklastel on keegi baaris kõrvalt istudes peale, ütleb sulle ja tutvustab ja jutt läheb ka lahti. Tallinnas kasvab see pärast, on rohkem töökohti mujal. Eestis elu on kergem. Aga maal on ka noori kolivad linnas. Igasugust elamist on.

Meie kortermajas tunnen ma kõiki elanikke

Skulptor Tiiu Kirsipuu

Paraku kõik ei saa linnades elada! Ja mida rohkem on inimesi linnas, seda raskem linnale. Kuid Tallinn on maailma mastaabis suuruselt üsna paras. Seega linnarahva kasvunumbrid mind pigem rõõmustavad. Pärast huvitav oleks lugeda statistikat, palju on juurdetunute seas Eesti inimesi ja palju muulasi. Olen samas üpris kindel, et noorte perede maale asumine on samuti hea. Pealegi pole tagasitee ära lõigatud – kui aastate pärast vajadused muutuvad, tullakse linna tagasi. Suhtlemist ei pruugi kumbki asukoht raskendada või hõlbustada. Sõltub, kas inimene elab kaugel metsakülas üksikus talus või linnas eraldatuna suures kortermajas. Oleneb ju, mis inimesed ühte majja kokku satuvad. Üksindust võib tunda mõlemal pool. Meie kesklinna väikeses üheksa korteriga majas tunnen ma küll kõiki elanikke, eriti hästi põlisasukaid.

Loomaia šimpansidki said koroonavastu kaitse

Kuna selgus, et šimpansidel on hambakivi, õpetatakse neid harjaga hambaid pesema.

Loomakliiniku ülemarst dr Aleksandr Semjonov ja tema kolleegid tegid Tallinna loomaia šimpansitele Bettylle ja Quincylle põhjaliku terviseuuringu. Uuringu läbiviimiseks saabus Belgiast Eestisse ka šimpansite ja gorillade südame uurimise suurte kogemustega veterinaarkardioloog dr Laurent Locquet. Südameprobleemid esinevad inimahvidel sageli nii looduses kui ka loomaaedades ning nende varajane diagnostika ja õigeaegne ravi on olulised looma täisväärtusliku elu jaoks. Dr Locquet tuvastas, et mõlemal šimpansil on südameklappi-

des väga kerged struktuursete muutused, mis ei vaja hetkel ravi.

Veterinaararstid loomakliinikus, et patoloogilised muutused oleksid uuringu ajal tuvastatud. Šimpansid on inimese lähimad sugulased, seetõttu olid uuringusse kaasatud ka Põhja-Eesti Regionaalhaigla radioloogid dr Andrei Šamarin ja dr Jelena Gavrilkina. Arstid tegid põhjaliku kõhuõõne ultraheliuuringu, mille käigus tuvastati Bettyll kasvaja moodustis emakas. Betty tervises seisund jääb jälgimisele ja sümptomite ilmnemisel tehakse korduvuuring või vajadusel ka kirur-

giline ravi. Tõsisemaid hädasid Bettyll ega Quincyl ei leitud – meie šimpansite tervis on hea.

Selgus aga, et mõlemal šimpansil on probleemid hammastega, mille tõttu ootab neid ühel hetkel ka hambaarsti põhjalik ülevaatus ja hammaste puhastamine hambakivist. Vahepeal aga õpetatakse šimpansid hambaid harjaga puhastama.

Inimahvid, sh šimpansid on vastuvõtlikud koroonavirusele, seetõttu vaktsineeriti ka Bettyt ja Quincyl terviseuuringu käigus Pfizeri vaktsiiniga. Inimeste ohutuse jaoks ülevaatus ajal oli kohal Tartu kiirabimeeskond eesots-

sas juht dr Veronika Reinhardt oli igal hetkel valmis komplikatsioonide tekkimise korral sekkumiseks. Mõõdukas uuringu komplikatsioonideta ja kiirabi meeskond oli vaks taustajooksu protseduure linn loomaarstidele.

Uuringu tegid koostöös Eesülikooli, Põhja-Eesti regionaalhaigla Tartu ülikooli kliinikum ja veterinaarkardioloog Belgiast. «Need tervisgud on järjekordne hea näide, et töö annab alati suurepäraseid tulemusi loomade ja looduse eest hoolimiseks,» sõnas loomaia direktor Tiit Terviseuuringut kajastab läbi ka ETV loodusaade «Osoon» kell 20.30.